

[Anker Lau.]

sådan anses formentlig ikke for ønskeligt. De bestående virksomheder bliver større og større i kraft af befolkningens vækst, men der bliver ikke flere virksomheder. Vi kan vel ikke alle blive arbejdere og funktionærer i de allerede bestående virksomheder. Hvis der ikke her sker en ændring i opfattelsen, tror jeg, vi kommer til at stå overfor befolkningsproblemer af langt større alvor, end vi hidtil har forestillet os.

De store årgange skal ikke blot have uddannelse, de skal også have frihed og ret til at sikre sig en fremtid i erhvervslivet som skabere af nye virksomheder. Vi kan ikke fortsætte med at sætte hinanden i bås og så holde alle andre ude. Eet sted er det fagforeningerne, et andet sted er det private monopolaftaler, et tredje sted er det mælke monopolerne o. s. v. I et samfund, hvor vi ønsker at leve som frie mennesker, må der være et meget stort og bredt område, hvor folkets næringsfrihed og dermed de enkeltes mulighed for at klare sig selv og bygge en fremtid kan udfolde sig. Jeg har med glæde bemærket, at „Berlingske Aftenavis“ for 6. januar anerkender betydningen af dette, netop på baggrund af en bemærkning i flertalsbetænkningen om, at det var skadeligt, at der i sin tid var fri adgang til mælkehandelen.

Af det, jeg her har sagt, vil det høje ting forstå, at mit parti ikke kan være med til at gennemføre lovforslaget i dets nuværende skikkelse. Jeg må tilføje, at der er en enkelt undtagelse, idet en af mine partifæller har ønsket at tilslutte sig noget, der i alt fald ligger på linie med flertallets standpunkt. Vi andre kan ikke se, at der er nogen grund til at underkaste mælkehandelen en særlovgivning og en særstilling. Det må være det rigtigste, at næringsfriheden genindføres, og at erhvervet underkastes de love, der gælder for det øvrige erhvervsliv: næringslov, monopollov o. s. v. Vi mener iøvrigt, at skal der gives visse regler med hensyn til sundhedskontrollen og måske på andre rent praktiske områder, må det være generelle regler, der ikke lukker erhvervet, men holder det åbent for dem, der vil arbejde under disse generelle regler, og den frie rådighed over de bestående virksomheder må gives tilbage til ejerne.

Jeg kan således slutte med den højtærede

ministers egne ord fra monopollovforslagets fremsættelse den 11. december 1953:

„Det må være et mål for lovgivningen at sikre den frie erhvervsudøvelse, således at adgangen til erhverv ikke unødigt hindres, og således at konkurrencen udspiller sig under lige vilkår.“

På dette grundlag vil mit parti være villigt til forhandling.

Poul Claussen: Mælkekommissionen af 1949 afsluttede sit arbejde i fjor. Det var et langvarigt og træls arbejde, tror jeg man har lov at sige. Kommissionens formand og de embedsmænd, der har haft med fremskaffelse og bearbejdelse af det omfattende materiale, som kommissionsbetænkningen indeholder, at gøre, har trukket et meget stort læs. Det er et beundringsværdigt arbejde, forekommer det mig, der her er udført. Dernæst er der trukket store vækser på kommissionsmedlemmernes tålmodighed, bl. a. fordi der ikke i kommissionen som her i det høje ting var regler om begrænsning af taletiden.

Dette er jo historie, og nu står vi altså overfor ministerens forslag, der, som det allerede er sagt, bygger på kommissionsflertallets indstilling eller rettere sagt må anses for at være identisk med den.

Mit parti er som bekendt tilhænger af den størst mulige erhvervsfrihed, også på dette område. Selvom vi må erkende, at vi her befinder os på et område, hvor det drejer sig om behandling og distribution af en følsom vare, sådan forstået, at den kræver betydelig omhu ved håndteringen i alle omsætningsled, finder vi dog, at den meget rigoristiske indskrænkning i den frie handel, som vi nu har kendt i en årrække, er uheldig, og vi ønsker den afviklet eller i hvert fald lempet på en sådan måde, at man såvidt muligt undgår at kompromittere de fordele, som man formodentlig vil erkende er flydt af den mælkeordning, der blev skabt på grundlag af loven af 1940.

Disse fordele, som man jo i kommissionsbetænkningen påberåber sig fra forskellige sider, er først og fremmest af prismæssig art. Det er en kendsgerning, at spændvidden mellem produktionspris og forbrugerpris procentvis er reduceret til omtrent det halve, i hvert fald ved salg til private aftagere. Til gengæld må det be-